

Warszawa, 21 stycznia 2022 r.

RAPORT: INFRASTRUKTURA I BUDOWNICTWO

DR ŁUKASZ BERNATOWICZ
minister infrastruktury

Dr nauk prawnych, radca prawny z wieloletnim doświadczeniem w zakresie prawa cywilnego i handlowego, ze szczególnym uwzględnieniem transakcji związanych z nabywaniem nieruchomości i finansowaniem ich nabycia, fuzjami oraz przejęciem spółek. Arbiter w Sądzie Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie z zakresu prawa spółek, prawa finansowego, prawa budowlanego, projektów infrastrukturalnych, szeroko pojętych umów handlowych oraz prawa nieruchomości.

☎ [502 066 619](tel:502066619) ✉ lukasz.bernatowicz@bcc.org.pl

REKOMENDACJE DLA RZĄDU

1. Zagrożenie inwestycji infrastrukturalnych.

W inwestycjach kolejowych realizuje się czarny scenariusz. Zapowiadane wcześniej przez zarządzającą infrastrukturą spółkę PKP PLK plany ogłoszenia w tym roku co najmniej 60 przetargów na modernizację torów o wartości ponad 17 000 000 000 zł posypały się jak domek z kart. Wszystko wskazuje na to, że skończy się na przetargach za 3 mld zł.

Inwestycje kolejowe są uzależnione od środków unijnych a ze względu na skonfliktowanie rządu z Unią Europejską pieniądze pewnie prędko się nie pojawiają, o ile w ogóle. Trzeba też pamiętać, że podobne problemy były również poprzedniej perspektywie unijnej - nie udało się zrealizować wszystkich planów.

Sytuację miały poprawić środki z KPO, które mogły być dostępne jeszcze w tym roku ale już wiemy, że ich nie będzie. Natomiast program Feniks, następca programu Infrastruktura i Środowisko jest dopiero na etapie ogólnego projektu i to opóźnienie w dostępności środków będzie jeszcze większe. Część firm związanych z budowlami kolejowymi nie ma już co robić i od pewnego czasu zwalnia pracowników. W pierwszej kolejności są to dostawcy materiałów takich jak podkłady kolejowe czy rozjazdy niezbędne do budowy i modernizacji torów. Coraz większe problemy mają też biura projektowe.

Polskie budownictwo kolejowe jest zakładnikiem sporów politycznych z instytucjami unijnymi i braku woli rządu do podjęcia działań zapewniających przejściowe finansowanie wydatków inwestycyjnych ze źródeł krajowych, które po odblokowaniu środków unijnych mogłyby być refundowane. Na kolei nie ma mechanizmu, który pozwoliłby na ogłaszanie przetargów przed zatwierdzeniem programów unijnych. Rynek uwierzył zapowiedziom wielkich programów inwestycyjnych, które bez opóźnień wystartują w 2021 r., w szczególności ze środków KPO i nowej

perspektywy finansowej. W oparciu o te zapewnienia firmy poczyniły inwestycje w ludzi, sprzęt oraz potencjał wykonawczy i produkcyjny, które za chwilę staną się ciężarem ciągnącym firmy na dno. Rozpoczęły się już zwolnienia pracowników, rośnie liczba firm, które zaczynają mieć problemy z płynnością. Problemem jest skokowy wzrost cen materiałów i kosztów pracy. Istnieje duże ryzyko, że w konsekwencji firmy budowlane będą musiały do kontraktów dopłacać

2. **Ogromny wzrost cen materiałów budowlanych powoduje znaczny wzrost kosztów wykonywania zamówień w zakresie inwestycji infrastrukturalnych.** Drożęjąca stal, beton, kruszywa, styropian, piasek, etc, powoduje, że wykonanie umów na warunkach kosztorysów sprzed kilku czy kilkunastu miesięcy może okazać się niemożliwa. Istnieje ryzyko kaskadowej niewypłacalności wykonawców, od generalnego poprzez cały łańcuch podwykonawców, co skutkować będzie lawiną bankructw. Mieliśmy już taką sytuację w latach 2012-2015, i nauczeni tym doświadczeniem rząd powinien interweniować z wyprzedzeniem. W przeciwnym razie wykonanie wielu inwestycji infrastrukturalnych, korzystających ze środków unijnych może okazać się niemożliwe, a dofinansowanie może przepaść.
3. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad planuje w tym roku ogłosić przetargi na budowę 425 kilometrów dróg. *"W 2022 r. planujemy ogłoszenie przetargów na co najmniej 24 odcinki dróg o łącznej długości 252 km. Są to wstępne założenia. Po zapewnieniu finansowania będziemy mogli ogłosić postępowania przetargowe dla kolejnych inwestycji"* - napisano.
Biorąc pod uwagę, że większa część środków na finansowanie tych inwestycji pochodzi z funduszy unijnych, należy liczyć się z tym, że powyższe założenia okażą się nieaktualne.

Opracowanie jest elementem Raportu Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC dot. IV kwartału 2021 r. W najbliższych dniach będziemy prezentować poglądy poszczególnych ministrów związane z obecną sytuacją gospodarczą oraz rekomendacje dla rządu na najbliższe miesiące.

Kontakt:

Mirosław Kasprzak

Rzecznik BCC

☎ 608 529 504

✉ miroslaw.kasprzak@bcc.pl

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarcemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzi wybitni ekonomiści, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>